

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123202131
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5123202131.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., vo veci starostlivosti o maloletého F. F., nar. 5. 7. XXXX, trvalé bydlisko E., Ul. D. U. č. XXX/XX, prechodné bydlisko Kunerad, Ul. Y. č. XXX, občana Slovenskej republiky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky L. F., nar. XX. 1. XXXX, trvalé bydlisko E., Ul. D. U. č. XXX/XX, prechodné bydlisko M., Ul. Y. č. XXX, občianky Slovenskej republiky a otca U. L., nar. 6. 1. XXXX, trvalé bydlisko U. M. O. U., t. č. na neznámom mieste, občana Slovenskej republiky, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, na pojednávaní na Okresnom súde Žilina dňa 28. 6. 2023, takto

rozhodol:

I. Otec U. L., nar. 6. 1. XXXX, je povinný platiť zvýšené výživné pre maloletého F. F., nar. 5. 7. XXXX, zo sumy 135 EUR mesačne, na sumu 200 EUR mesačne, od 1. 3. 2023, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

II. Nedoplatok na výživnom pre maloletého F. F., za obdobie od 1. 3. 2023 do 30. 6. 2023 vo výške 260 EUR, je otec U. L. povinný splácať v mesačných splátkach po 50 EUR, spolu s bežným výživným, k rukám matky maloletého dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok.

III. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina, zo dňa 1. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 7. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, v časti určeného výživného pre maloletého F. F.

IV. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 1. 3. 2023, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 8. 3. 2023, sa matka maloletého dieťaťa domáhala, aby súd zvýšil výživné otca pre maloleté dieťa zo sumy 135 EUR mesačne na sumu 250 EUR mesačne od 1. 3. 2023.

2. Návrh odôvodnila matka tým, že jej priemerný mesačný príjem dosahovala 390,98 EUR. V mesiaci november 2022 mala príjem 292,49 EUR, v decembri 2022 v sume 412,59 EUR a v januári 2023 v sume 467,89 EUR. Od narodenia dieťa bývala v dome s matkou. Prispievala jej na stravu a bývanie sumou 230 EUR mesačne. Od 1. 11. 2022 sa presťahovala do nájomného bytu. Zvýšili sa výdavky na bývanie a stravu, Platí nájomné a náklady na bývanie v sume 520 EUR mesačne za seba dve maloleté deti. Zvýšili sa jej výdavky na stravu pre maloletého F. oproti predchádzajúcemu obdobiu, zo sumy 23,33

EUR na sumu 83,33 EUR, pribudlo cestovné 20 EUR, výdavky na voľnočasové aktivity sa zvýšili o 15 EUR. Pribudol výdavok za škôlku 14 EUR a strava v škôlke 41 EUR. Ročne platí v škôlke 120 EUR. Otec syna nevidel takmer 3 roky. Mal by sa nachádzať v Rakúsku. Stala sa invalidnou, poberá invalidný dôchodok 304 EUR, pracuje na polovičný úväzok. Preto navrhla zvýšiť výživné pre maloletého F. zo sumy 135 EUR mesačne na sumu 300 EUR mesačne od 1. 3. 2023.

3. Otec sa k návrhu matky nevyjadril.

4. Otec dieťaťa má v REGISTRI OBYVATEĽOV SR uvedený trvalý pobyt Mesto Kysucké Nové Mesto (č. l. 134). Podľa vyjadrenia MESTA KYSUCKÉ NOVÉ MESTO (č. l. 134) mu bol predchádzajúci pobyt zrušený podľa ust. § 7 ods. 1 písm. f) zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.

Podľa § 5 zák. č. 253/1998 Z.z. občan, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) a ktorý sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo § 4, sa môže prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava. V takom prípade občan predkladá iba doklad podľa § 3 ods. 8 písm. a), ak ho nemá, doklad podľa § 3 ods. 8 písm. b) a ako miesto trvalého pobytu sa uvedie iba obec pobytu. Adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou takého občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov a na účely zápisu do zoznamu voličov. Obec je povinná spôsobom v mieste obvyklým, najmä oznámením na úradnej tabuli, upozorniť hláseného občana, že mu bola alebo že mu má byť doručená písomnosť.

Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 253/1998 Z.z., ak dôjde k zrušeniu trvalého pobytu podľa odseku 1 písm. d) až g), je miestom trvalého pobytu občana obec, na ktorej území bol občanovi trvalý pobyt zrušený. Túto skutočnosť je ohlasovňa povinná oznámiť občanovi vyvesením oznámenia na úradnej tabuli v obci pobytu po dobu 15 dní. V oznámení ohlasovňa uvedie aj meno, priezvisko a dátum narodenia občana.

5. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 CSP a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

Podľa § 106 ods. 3 CSP, ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu.

Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Po uplynutí 15. dní od zverejnenia oznámenia nastupuje fikcia, podľa ktorej sa písomnosť považuje za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

6. Súd v súlade s ust. § 106 ods. 3 CSP doručoval otcovi predvolanie na pojednávanie oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu (č. l. 156).

7. Súd považoval písomnosť podľa ustanovenia § 106 ods. 3 za riadne a včas doručenú (právna fikcia).

8. Neúčast' na pojednávaní otec neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania. Matka na pojednávaní uviedla, že otec maloletého dieťaťa sa pravdepodobne zdržiava v zahraničí, má nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody.

9. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je prvoradá hľadisko pri rozhodovaní v predmetnej súdnej agende. Len pre skutočnosť, že sa otec nedostavil na pojednávanie, nemôže súd - pri aplikácii testu proporcionality, zavinenú neúčast' otca na pojednávaní (kedy súd využil všetky možnosti, aby sa pojednávania zúčastnil), nemožno nadradiť jeho nevyužitú právo účasti na pojednávaní (najmä k veci sa vyjadriť, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k dôkazom, klásť účastníkom konania otázky), nad práva a záujmy maloletého dieťaťa. Súd urobil všetko preto, aby otec tieto procesné práva využiť mohol. Práva

maloletého dieťaťa sú v tomto prípade nadradené procesným právam otca, ktorých realizáciu nevyužil, hoci mu súd takúto možnosť poskytol.

10. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nasledovnú ustálenú (vnútroštátnu aj nadnárodnú judikatúru):

„Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu (I. ÚS 155/2017).“

Mimoriadny význam v konaní o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu má plynutie času, čo kladie osobitnú požiadavku na rýchlosť a plynulosť konania súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, bod 110, Hokkanen proti Fínsku z 23. 9. 1994, bod 72, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004, bod 106, Kříž proti Českej republike z 9. 1. 2007, bod 74, Hub proti Nemecku z 9. 4. 2009, bod 48) .

Obdobne judikatúra ESLP zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej situácii, ak rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (napr. rozsudok vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku zo dňa 28. 6. 2007 č. 76240/01, § 135; či Mennesson proti Francúzsku zo dňa 26. 6. 2014 č. 65192/11, § 93; Anayo proti Nemecku zo dňa 21. 12. 2010 č. 20578/07, § 71; Gözüüm proti Turecku zo dňa 20. 1. 2015 č. 4789/10, § 50-51; či Penchevi proti Bulharsku zo dňa 10. 2. 2015 č. 77818/12, § 71). Z tejto judikatúry ESLP jednoznačne a jasne vyplýva, že v prípade súdneho rozhodovania o deťoch, nemožno uprednostňovať abstraktné princípy pred najlepším záujmom dieťaťa v konkrétnom prípade.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa zásady „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.“ (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 SŽf 65/2011).

Samozrejme, treba veľmi citlivo odlišovať od prípadov, ktoré rieši uvedená judikatúra, zjavnú arbitrárnosť, v neprospech ktoréhokoľvek účastníka konania, osobitne maloletého dieťaťa, čo ale podľa názoru súdu nie je tento prípad.

11. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

12. Účasť otca na pojednávaní súd síce považoval za dôležitú (najmä k jeho osobným pomerom), ale so zreteľom na okolnosti prípadu dospel k názoru, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť v čo najkratšej lehote (rešpektujúc procesné a ústavné práva navrhovateľky a najmä maloletého dieťaťa), pričom osobitne zdôrazňuje nevyhnutnosť sledovať najlepší záujem dieťaťa, a preto rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti otca. Takýto postup navrhli aj účastníci konania.

13. So zreteľom na uvedené skutočnosti súd rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti otca a pomery otca zistí, ak to bude možné, z výpovede matky a bude vychádzať z potencionálneho príjmu otca.

14. Na pojednávaní sa nezúčastnil ani kolízny opatrovník, ktorý mal predvolanie riadne a včas doručené. Neúčasť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania.

Sama neprítomnosť kolízneho opatrovníka maloletého na pojednávaní neznamena, že maloletý nebol v občianskom súdnom konaní riadne zastúpený (unesenie NS SR 3Cdo 16/2011).

Súd rozhodol, že sa pojednávanie vykoná aj v neprítomnosti kolízneho opatrovníka.

15. Matka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že naposledy boli práva a povinnosti k maloletému dieťaťu upravené rozvodovým rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 1. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, vrátane výživného v sume 135 EUR mesačne od 1. 9. 2019. Otec mal zaplatiť aj dlžné výživné v sume 2 700 E.

Otec výživné neplatí, nezaplatil aj dlžné výživné. Poberá náhradné výživné. So synom sa nestretáva, nič mu nekupuje, nejaví oň žiadny záujem. Matka má ešte dcéru - M. F. (jej otcom je iný muž), poberá náhradné výživné 200 EUR mesačne. Súčasne poberá prídavky na 2 maloleté deti.

V apríli 2021 bývala aj s maloletými deťmi v rodinnom u svojej matky. Matke prispievala na bývanie za seba a maloleté deti 230 EUR. Následne sa presťahovala do trojizbového bytu (musela, manžel matky vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje). Zvýšili sa jej výdavky na bývanie (nájom a služby spojené s bývaním) na celkovú sumu 570 EUR mesačne. Stala sa invalidnou, v súčasnosti poberá invalidný dôchodok v sume 304 EUR. Súčasne pracuje ako čašníčka od októbra 2022, kde zarobila v čistom 400 EUR mesačne. Od 15. 5. 2023 je dočasne práceneschopná a poberá nemocenské v sume 250 EUR. Na rodičovskej dovolenke bola do júla 2022. Potom krátkodobo pracovala na dohodu, ako predavačka zmrzliny, zarobila v čistom asi 300 EUR.

K otcovi dieťaťa uviedla, že inú vyživovaciu povinnosť nemá. Jeho zdravotný stav by mal byť dobrý. Nikdy riadne nepracoval, inú vyživovaciu povinnosť by nemal mať. Vie z internetu, že je v zahraničí, je po ňom vyhlásené pátranie, mal by nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody.

K zmene pomerov u maloletého dieťaťa uviedla, že v apríli 2021 sa o dieťa starala sama. Do škôlky nastúpil syn v septembri 2022. Pribudol poplatok v škôlke 14 EUR a strava 45 EUR. Ročne platí v škôlke sumu 120 EUR. Jeho zdravotný stav je dobrý. Nemá také záujmy, ktoré by platila. Iné výdavky nepribudli ani nezaknili, iba sa zvýšili oproti aprílu 2021.

K výdavkom pre maloletého F. uviedla, že pribudli a zvýšili sa nasledovne: poplatok v škôlke 25 EUR (poplatok mesačný 14 EUR, ročný po rozpočítaní 10 EUR - ročný poplatok), strava v škôlke 45 EUR, strava doma sa zvýšila o 70 EUR, oblečenie 40 EUR, hygienické a iné základné potreby o 20 EUR, voľnočasové aktivity o 20 EUR, lieky na bežné ochorenia o 10 EUR, celkovo asi o 180 EUR. Celkovo má výdavky pre syna cca 250 EUR mesačne.

16. Súd na pojednávaní vykonal aj nasledovné listinné dôkazy:

Vo vzťahu k návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, sa súd dôsledne oboznámil so spisom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 37P 96/2020 a osobitne s rozsudkom zo dňa 1. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 7. 4. 2021.

Toto rozhodnutie je dôležité najmä z toho dôvodu, aby súd mohol porovnať pomery účastníkov konania (matky, otca a maloletého dieťaťa) v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného pre maloleté dieťa v apríli 2021 a prípadnú zmenu pomerov, na ktorú poukazovali účastníci v konaní (matka) o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti od 8. 3. 2023.

Súd skúmal pomery účastníkov konania od marca 2022 až do vyhlásenia tohto rozhodnutia, t. j. do 28. 6. 2023 (rozhodné obdobie).

Z tohto spisu a rozhodnutí vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- súd prvej inštancie 1. 4. 2021 vyhlásil rozsudok, ktorým určil aj výšku výživného pre maloleté dieťa v sume 135 EUR mesačne od 1. 9. 2019,

- matka v tom čase poberala rodičovský príspevok v sume 270 EUR, rodinné prídavky pre dve maloleté deti, iný príjem nemala, bývala u rodičov, bola nemajetná, mala ešte jednu vyživovaciu povinnosť,

- otec podľa lustrácie v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti, v decembri 2017 mal hrubý príjem 200 EUR a januári 2017 v sume 72 EUR, otec dlhodobo nepracoval na území SR, od 1. 7. 2018 nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, podľa vyjadrenia matky mal

pracovať v Rakúsku alebo Českej republike, súd vychádzal j jeho potenciálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať v roku 2019 v sume 1 092 EUR brutto,

- súd určil výživné pre maloleté dieťa 15- 20 % z čistého príjmu otca, konkrétne 16 % - čo predstavovalo sumu 135 EUR mesačne,

- neboli zisťované ani ustálené odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, na účely určenia výšky výživného (z pojednávania bol vyhotovený záznam, kde tieto skutočnosti absentujú.

Súd vykonal aj listinné dôkazy predložené účastníkmi konania, vo veci návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa:

Z lustrácie v SOCIÁLNEJ POISTOVNI mal súd preukázané, že matka pracovala od 2. 11. 2021 do 22. 9. 2022 v obchodnej spoločnosti TESCO STORES SR, s. r.o., so sídlom v Bratislave, od 21. 3. 2022 do 11. 5. 2022 v obchodnej spoločnosti MA+MA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, od 28. 3. 2022 do 28. 3. 2022 v obchodnej spoločnosti HALSTAV, s.r.o., so sídlom v Rajci, od 21. 4. 2022 do 31. 8. 2022 v obchodnej spoločnosti PREKAN, s.r.o., so sídlom v Žiline, od 10. 7. 2022 do 18. 7. 2022 v Poľnohospodárstvom družstve Žilkovce - Ratkovce, so sídlom v Ratkovciach, od 1. 10. 2022 až doteraz (ako čašníčka) v obchodnej spoločnosti DREAL, s.r.o., so sídlom v Rajeckých Tepliciach poberá invalidný dôchodok vo výške 304,30 EUR.

Otec maloletého dieťaťa záznam v SOCIÁLNEJ POISTOVNI v rozhodnej dobe nemá.

Zo správ ÚPSVaR Žilina mal súd preukázané, že otec nepoberá dávky a nenachádza sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Zo správy SOCIÁLNEJ POISTOVNE, ústredie, Bratislava vyplýva, že matka poberá invalidný dôchodok, od augusta 2022, od januára 2023 v sume 304,30 EUR.

17. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku - zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

Podľa ustanovenia § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práva povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní výsluchom matky a oboznámením obsahu listinných dôkazov.

19. Predmetom konania bolo rozhodnúť o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, a to od podania návrhu, t. j. od marca 2023.

20. K návrhu matky na zvýšenie výživného všeobecne:

Východiskovým princípom, ktorý platí v režime mimosporových konaní, je ochrana verejného záujmu, práv garantovaných zákonom a to s dôrazom na dobré mravy. To sa prejavuje a malo by sa prejavovať v rešpektovaní prioritného kritéria, ktorým je kritérium najlepšieho záujmu dieťaťa, úzko súvisiaceho aj s realizáciou tzv. participatívnych práv dieťaťa a v bezprostrednej nadväznosti na zachovanie spravodlivého konania.

V prvom rade rodičia zodpovedajú za riadny výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a za jeho výchovu. V predmetnej veci majú obidvaja rodičia rovnaké práva a povinnosti.

Východiskovou myšlienkou multidisciplinárneho prístupu je, že rozhodovanie o právach a povinnostiach k maloletým deťom patrí predovšetkým do rúk rodičov. Za týmto účelom je vhodné podporiť spoluprácu rodičov a naopak nepodporovať zo strany súdu žiadne konfliktné stratégie. Cieľom je nastaviť komunikáciu rodičov aspoň v minimálnej miere a deeskalovať rodičovský konflikt, a to aj v otázke výživného.

Autoritatívne rozhodnutie súdu o úprave práv a povinností k dieťaťu (aj o zvýšení výživného), je až druhoradým riešením. Pokiaľ nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o nich súd, vždy však s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. Judikatúra súdov vrátane Ústavného súdu SR, zdôrazňuje základnú premisu, že sú to primárne rodičia, ktorí rozhodujú o osude svojich detí a že ingerencia štátu by mala nastúpiť iba v tých prípadoch, kedy je to skutočne nevyhnutné a mala by byť primeraná sledovanému účelu.

Súd dbá na to, aby prednostne došlo medzi rodičmi k uzatvoreniu dohody o výkone ich rodičovských práv a povinností. Dosiagnúť zhodu rodičov v záujme dieťaťa, nie je právom rodiča, ale jeho povinnosťou, vyplývajúcou z jeho rodičovskej zodpovednosti.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom vyplýva priamo zo Zákona o rodine. V usporiadaných rodinných pomeroch sa táto povinnosť nevníma ako zákonná, pravidlom je jej dobrovoľné plnenie.

Výživné má spotrebný charakter, slúži na uspokojovanie základných potrieb, akými sú strava, ošatenie, bývanie, kultúrne, vzdelávacie, športové a rekreačné potreby - zabezpečovanie všetkých životných potrieb nevyhnutných pre všeobecný telesný a duševný rozvoj, pre prípravu na uplatnenie sa v živote. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú rôzne, podľa okolností každého jednotlivého prípadu, pričom sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie sa v v spoločenskom živote a rozvoja záujmov.

Výdavky pre dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, preto výživné nemožno považovať len za plnenie na výživu maloletého dieťaťa, ale aj náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť, záujmovú činnosť dieťaťa.

Vyživovacia povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu sa plní predovšetkým finančným plnením (výživným), vecným plnením a aj osobnou starostlivosťou.

Osobná starostlivosť o maloleté dieťa tvorí materiálne hodnoty, zodpovedajúce príspevku druhého rodiča, ktorý ich poskytuje v peniazoch, a uspokojovanie potrieb dieťaťa touto formou vyvažuje platby druhého rodiča.

21. Súd v súvislosti s návrhom matky dokazovanie zameraný predovšetkým na prípadnú zmenu pomerov u otca, matky, maloletého dieťaťa a na rast životných nákladov.

22. Súd nebol oprávnený skúmať výšku pôvodne určeného výživného v apríli 2021, pretože by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného rozhodnutia. V rámci dokazovania najskôr skúmal, či došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, t. j. otca, matky a maloletého dieťaťa, a to od predchádzajúcej úpravy výživného do času rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného.

23. Ako vyplýva z ust. § 111 a nasl. CMP, konanie o zmene výživného (aj úpravy styku) patrí medzi mimosporové, nenávrhové konania patriace do oblasti starostlivosti súdu o maloleté dieťa. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine, v spojení s ustanovením 121 CMP, predstavuje práve zmena pomerov hmotnoprávnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výšky výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

24. Zmena pomerov (ako hmotnoprávny základ pre nové rozhodnutie o výške výživného) musí byť tak závažná (kvalifikovaná), aby bolo možné konštatovať, že pôvodné rozhodnutie z apríla 2021, v časti určeného výživného pre maloletého dieťa pri takto zmenených pomeroch neobstojí. Je potrebné prihliadnuť na rozsah, časové trvanie, ale aj všetky ostatné okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov konania.

25. V prvom rade rodičia zodpovedajú za riadny výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a za jeho výchovu. V predmetnej veci majú obidvaja rodičia rovnaké práva a povinnosti.

Východiskovou myšlienkou multidisciplinárneho prístupu je, že rozhodovanie o právach a povinnostiach k maloletým deťom patrí predovšetkým do rúk rodičov.

Autoritatívne rozhodnutie súdu o úprave práv a povinností k dieťaťu, je až druhoradým riešením. Pokiaľ nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o nich súd, vždy však s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. V usporiadaných rodinných vzťahoch (aj keď rodičia spolu nežijú) je riadne a spravodlivé platenie výživného pre maloleté dieťa pravidlom a normou. Súd je poslednou inštanciou, ak sa rodičia zodpovedne nedohodnú.

26. Súd vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav veci:

V apríli 2021 bolo určené výživné pre maloleté dieťa na sumu 135 EUR mesačne. Otec výživné neplatí, matka poberá náhradné výživné 135 EUR mesačne. Taktiež poberá náhradné výživné na maloletú dcéru 200 EUR výživné a prídavky pre dve maloleté deti od 1. 1. 2023 v sume 120 EUR.

Zmena pomerov u matky:

V apríli 2021 bývala u svojej matky, prispievala jej na bývanie za seba a dve maloleté deti 230 EUR. Následne sa musela presťahovať do nájomného trojizbového bytu (menší byt na trhu s nehnuteľnosťami nebol), kde platí nájomné a služby spojené s bývaním 570 EUR, takže sa jej zvýšili výdavky na bývanie o 340 EUR. V apríli 2021 mala príjem len rodičovský príspevok 270 EUR a prídavky na 2 maloleté deti. Od januára 2022 poberá prídavky na dve deti v celkovej sume 120 EUR, invalidný dôchodok 304 EUR, je zamestnaná ako čašníčka na polovičný úväzok, s čistým príjmom cca 400 EUR, od 15. 5. 2023 je dočasne práceneschopná a poberá nemocenské 250 EUR, takže je príjem vzrástol o cca 500 EUR plus prídavky na dve deti. Poberá náhradné výživné v celkovej sume 335 EUR. Iné podstatné zmeny u matky zistené neboli.

Súd zo zisteného príjmu matky a jej pomerov pri určovaní výživného vychádzal.

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok), môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017)

Súd na tento príjem matky pri posudzovaní návrhu na určenie výživného prihliadol.

Daňový bonus je forma daňového zvýhodnenia rodičov vyživovaných nezaopatrených detí, ktorí dosahujú aktívne príjmy. O daňový bonus sa znižuje daň. Aj tento príjem rodiča, ktorý si uplatňuje daňový bonus môže slúžiť na čiastočné uhrádzanie odôvodnených potrieb maloletých detí. Matka si uplatňuje daňový bonus na jedno nezaopatrené dieťa.

Súd na tento príjem matky pri posudzovaní návrhu na určenie výživného prihliadol.

Matka je nemajetná, stala sa invalidnou, má dve vyživovacie povinnosti.

Výška príjmu "druhého" rodiča (spravidla rodiča, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti - v konkrétnom prípade matky) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti výživou povinnej osoby (v tomto prípade otca) len veľmi okrajovo (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 30. 4. 2019, sp. zn. 10CoP/22/2019).

Súd sa s týmto názorom súdu v celom rozsahu stotožňuje a aplikoval ho aj v tejto prejednáwanej veci. Vychádzal aj s osobnej starostlivosti matky o maloleté dieťa. Súčasne prihliadol na to, že otec sa s maloletým dieťaťom nestretáva, neposkytuje mu vecné plnenia, matke s výchovou syna nepomáha, nejaví oň žiadny záujem.

Zmenu pomerov u otca sa nepodarilo zistiť. Podľa vyjadrenia matky nikde riadne nepracoval, mal by byť zdravý, je nemajetný, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Mal by sa zdržiavať v zahraničí, kvôli povinnosti nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Na otca podala trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti.

U otca vychádzal preto súd z potencionálneho príjmu, kedy môže dosahovať aspoň minimálnu mzdu, ktorá je na Slovensku v roku 2023 v sume 700 EUR, v roku 2022 v sume 746 EUR mesačne brutto.

Tieto príjmy otca považoval ako príjmy minimálne a potencionálne.

Podľa záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 14/2021 zo dňa 31. 3. 2021 platí, že „Princíp potencionality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania povinného vymedzuje fiktívny (prezumaný) príjem, ktorý je následne základom pre určenie výživného“.

Zmena pomerov u maloletého dieťaťa spočíva v tom, že nastúpilo do škôlky, fyzicky a psychicky vyspelo a zvýšili sa jeho odôvodnené potreby.

Súd zoberal pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie výživného nasledovné zvýšené výdavky, prípadne výdavky ktoré pribudli: pribudol výdavok v škôlke 14 EUR, strava v škôlke 45 EUR, zvýšil sa výdavok na stravu doma o 40 EUR, oblečenie o 20 EUR, hygienické a iné základné potreby 10 EUR, voľnočasové aktivity 20 EUR, výdavky na lieky na bežné ochorenia o 10 EUR, spolu o 160 EUR mesačne - bez podielu na nákladoch na bývaní.

Súd ustálil uvedené odôvodnené zvýšené potreby dieťaťa od apríla 2021 na základe výpovede matky a z listinných dôkazov, ktoré preukazujú niektoré výdavky (nie všetky výdavky čo do druhu aj výšky sa dajú exaktne preukázať), po ich korekcii s porovnaním bežných výdavkov detí v tomto veku, takéhoto zdravotného stavu a záujmov, známych súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností.

27. Pri posudzovaní zmeny pomerov (v súvislosti s návrhom matky na zvýšenie výživného) súd prihliadol aj na vývoj životných nákladov - osobitne od januára 2022 (objektívna okolnosť), spolu s inými dôvodmi (subjektívnymi okolnosťami na strane účastníkov konania), najmä nárast odôvodnených výdavkov na strane maloletého dieťaťa a príjmu matky.

Životné náklady najmä od roku 2022 a v roku 2023 vzrástli podstatne, osobitne náklady na energie a potraviny. Súd túto skutočnosť pri posudzovaní návrhu matky na zvýšenie výživného zoberal samozrejme do úvahy.

28. Celkové zvýšené náklady za rok 2022 predstavujú podľa typu domácnosti 17 - 19 %, čo je viac ako miera inflácie 15,4 % (zdroj: Náklady na život v SR nemeríme dobre, analytici NBS navrhujú iný výpočet - Forbes <<https://www.forbes.sk/naklady-na-zivot-v-sr-nemeriame-dobre-analytici-nbs-navrhuju-iny-vypocet/>>).

Priemerná inflácia za celý rok 2022 dosiahla úroveň 12,8 %. Vysoký rast cien ovplyvnilo najmä zvýšenie cien energií, v novodobej histórii SR rekordný nárast cien potravín a pohonných hmôt. Zdraženie vybraných potravín každodennej spotreby - chleba, či mliečnych výrobkov s vajcami, ako aj zeleniny prekročilo hranicu 20 % a váhovo menej dôležité oleje a tuky hranicu 40 % (zdroj: Inflácia za rok 2022 - statistics.sk).

29. Otec (ako zodpovedný rodič) si musí zabezpečiť svoje príjmy pravidelným príjmom zo stabilnej práce a svoje výdavky prispôsobiť (korigovať ich) tak, aby uspokojil predovšetkým odôvodnené potreby svojho nezaopatreného dieťaťa.

Keďže otec o dieťa o dieťa nejaví žiadny záujem, musí sa podieľať na zvýšených výdavkoch väčšou finančnou časťou. Matka si plní vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním základných potrieb dieťaťa (najmä bývanie).

30. Súd pri rozhodovaní o návrhu matky, bral v prvom rade do úvahy najlepší záujem maloletého dieťaťa. Potreby vyvíjajúceho sa dieťaťa totiž prirodzene a neustále rastú. Rastú aj životné náklady. Je prvoradou povinnosťou povinného rodiča (v tomto prípade otca), aby zabezpečil odôvodnené potreby svojho dieťaťa.

31. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že nastali také zmeny pomerov najmä na strane dieťaťa a matky (ktoré sú špecifikovaná v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozsudku), ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného pre maloleté dieťa na sumu 200 EUR mesačne - to je o 65 EUR mesačne, a to od marca 2023, kedy matka na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa podala.

32. Keďže súd zvýšil výživné otca od 1. 3. 2023 o 65 EUR mesačne, vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za mesiac marec 2023 až jún 2023 nedoplatok vo výške 260 EUR (zvýšené výživné o 65 EUR krát 4 mesiace).

33. Súd povolil otcovi splácať dlžné výživné v sume 260 EUR po 50 EUR mesačne, spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok.

34. Ak si otec nebude plniť takto určenú vyživovaciu povinnosť (vrátane platenia dlžného výživného), stratí výhodu splátok dlžného výživného a dlžné výživné bude musieť zaplatiť jednorazovo.

35. Súd povolenie splátok odôvodňuje výškou zvýšeného výživného, výškou priznaného nedoplatku na zameškanom výživnom a platobnou schopnosťou otca a pomermi oprávneného dieťaťa, ktorého výživa nebude ohrozená, aj keď nebude nedoplatok na výživnom uhradený jednou splátkou. Otec si musel byť vedomý toho, že výživné bude zvýšené, a preto sa na takúto situáciu mal v predstihu pripraviť.

36. Keďže sa zmenili pomery tak, ako ich súd konštatoval v predchádzajúcej časti tohto rozsudku, potom zmenil - rozsudok Okresného súdu Žilina, zo dňa 1. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 7. 4. 2021, sp. zn. 37P 96/2020, v časti určeného výživného pre maloletého F. F..

37. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak - generálne ustanovenie CMP.

Toto ustanovenie zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní.

V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie na náhradu trov konania - uplatnenie moderačného práva súdu pri náhrade trov konania.

Účastníci konania napokon ani neuplatnili nárok na náhradu trov konania.

Preto súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

38. Rozsudok o výživnom je predbežne vykonateľný (§ 44 CMP).

Predbežná vykonateľnosť výrokov o zvýšenom výživnom výrokov o dlžnom výživnom vyplýva priamo zo zákona.

Táto úprava tzv. predbežnej vykonateľnosti rozsudkov bola zavedená do CMP s prihliadnutím na funkcie vyživovacej povinnosti, smerujúce k zabezpečeniu uspokojenia materiálnych potrieb v rodinnoprávnych vzťahoch.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa podľa tohto rozhodnutia (bežné výživné aj dlžné výživné), aj keď by proti nemu prípadne podal odvolanie (alebo aj iný účastník konania).

39. Podľa § 44 CMP lehota na plnenie výživného plyní od doručenia tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie musí byť podpísané.

Odvolaie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolaie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu - výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 3 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.